

Esterházy-konjunkciók

FEUILLETON - LXIII. évfolyam, 51-52. szám, 2019. december 19.

Utolsó együttállásomhoz értem Esterházyval, mégpedig épp a *hűség* szavával. A vonatkoztatási pont ez esetben Balassa Péter. Lássuk, miért: az igazság szóról tartott előadásban idézem Esterházyt a hűségről *A szavak csodálatos életéből*, aki ezt a 2003 őszi előadását az akkor meghalt Balassának ajánlja, aki viszont egykor engem művelt ki egy meleg hangú cikkben egy fogalomról, amely nem volt más, mint épp a hűség; s most e kiművelés igazságáról kellene dűlőre jutnom egy Esterházy-émlékszövegben. A konstelláció tehát röviden ez: igazság, Esterházy, hűség, Balassa, és vissza: Balassa, hűség, Esterházy, igazság.

Miről volt szó Balassával? (Mikor volt ez? Csaknem 25 éve.) Én azt mondtam: a hűség mindig tartam-kötött, emberközi, ezért emberibb arculatú, mint a hitválasztással egyszer s mindenkorra elkötelező hit. Emiatt van abban valami igazságtalan, hogy noha a hit és a hűség ugyanarra a szótőre megy vissza, a hitből filozófiai sztárfogalom lett, a hűségből viszont semmi. Igaz, írta Balassa. De ne felejtsem el, tette hozzá, hogy a hitben nincs véglegesség, benne mindig jelen van a szenvedély szakadáspillanata, a kétely fenyegetése, a kockázat, bizonytalanság; hogy az Atyában mindig ott a Fiú. Igaz, mondtam volna talán. Csakhogy.